

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П.ДРАГОМАНОВА

Педагогічний факультет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Вченої ради
НПУ імені М.П.Драгоманова
27 серпня 2022 р.

Протокол № 13

Голова Вченої ради, ректор університету
академік Андрущенко В.П.



[Handwritten signature]

ОСВІТНЬО-НАУКОВА
ПРОГРАМА

Експериментальна практична психологія

другого рівня вищої освіти

за спеціальністю 053 Психологія
(шифр, назва)

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр, назва)

Кваліфікація магістр психології, викладач психології у закладах вищої освіти, науковий співробітник (психологія)
(назва)

**Керівник проектної групи з розробки
освітньо-наукової програми**

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри практичної психології

[Handwritten signature] Приходько Юлія Олексіївна
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Освітня програма вводиться в дію з
01 вересня 2022 р.

(Наказ № 197 від «31» серпня 2022 р.)

Київ – 2022р.

[Handwritten mark]

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми

із замовниками (організаціями та установами) фахівців, що можуть
працевлаштовувати випускників освітньої програми

(відповідно до листів-звернень від «___» _____ 20__ р.)

П Е Р Е Д М О В А

Розроблено робочою групою у складі:

1. Приходько Ю. О. –доктор психологічних наук, професор, професор практичної психології, гарант освітньо-наукової програми.
2. Митник О.Я. – доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології.
3. Яценко Т.С. - доктор психологічних наук, професор, професор кафедри практичної психології.
4. Лапченко І.О. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри практичної психології.
5. Цигель А.В. – студентка 26 Дмгпрпс групи спеціальності «Психологія» («Експериментальна практична психологія»)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Панок В.Г. - член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи НАПН України
2. Маслюк А.М. – доктор психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології навчання ім. І. О. Синиці Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України

**1. Профіль освітньо-наукової програми
Експериментальна практична психологія
зі спеціальності №053 «Психологія»**

1 – Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова Факультет педагогіки і психології
<i>Рівень вищої освіти</i>	Другий (магістерський) рівень
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Магістр; магістр психології, викладач психології у закладах вищої освіти, науковий співробітник (психологія)
<i>Галузь знань</i>	05 Соціальні та поведінкові науки
<i>Спеціальність</i>	053 Психологія
<i>Офіційна назва освітньої програми</i> <i>ID-освітньої програми в ЄДЕБО*</i>	Експериментальна практична психологія 33514
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом магістра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, Термін навчання – 1 рік 9 місяців
<i>Цикл/рівень</i>	НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА-другий цикл, QF-LLL- 7 рівень
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Обмеження відсутні
<i>Передумови</i>	Наявність ступеня бакалавра
<i>Мова(и) викладання</i>	українська
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://fpp.npu.edu.ua/osvitni-prohramy-1/bakalavra#053-psykholohiia-praktychna-psykholohiia-2
<i>Мета освітньо-наукової програми</i>	Виходячи з основних положень Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 рр, та Стратегії розвитку НПУ імені Михайла Драгоманова, метою ОНП є надання освіти в галузі психології (практичної психології) із широким доступом до працевлаштування в системі освітніх закладів, суміжних областях; формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для успішного здійснення освітньої, науково-дослідницької та дослідницько-інноваційної діяльності студентів.
<i>Опис предметної області</i>	Об'єктом вивчення є психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з

	<p>урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової та міжпрофесійної взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші).</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних, сучасні інформаційні та комунікаційні технології.</p>
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Програма ґрунтується на сучасних наукових досягненнях з педагогіки і психології вищої школи, методики викладання психології, психології особистості. Програма має академічну і прикладну орієнтацію.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Загальна освіта з педагогіки та психології вищої школи, освітньої політики та філософії освіти; персонології; фахова підготовка з методики викладання психології; методології наукового дослідження; вивчення сучасної наукової парадигми знань психології та здійснення психологічних досліджень. Ключові слова: методологія наукового дослідження, техніки надання психологічної допомоги, методика викладання психології; засоби професійного самовдосконалення та кар'єрного зростання; професійне спілкування.
<i>Особливості програми</i>	Програма спрямована на вивчення теоретичних курсів, що забезпечують практичну реалізацію дослідницько-експериментальної роботи в галузі психології; розробку психологічних прогнозів; соціально-психологічних проєктів.
Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Науковий співробітник (психологія) у науково-дослідних установах; викладач психології у закладах вищої освіти
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти
Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Освітній процес побудований на принципах особистісно-орієнтованого, студентськомцентрованого навчання,

	самонавчання, проблемно-орієнтованого та дистанційного навчання, на основі компетентнісного та системного наукових підходів.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, презентації, поточний модульний контроль, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, випусковий комплексний кваліфікаційний екзамен, захист магістерської роботи.
III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти Обсяг освітньо-наукової програми магістра на основі ступеня бакалавра становить 120 кредитів ЄКТС, 1 рік 9 місяців (денна, заочна форми)	
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності	СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. СК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості. СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК5. Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

	<p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.</p> <p>СК11. Здатність будувати різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультаування, психокорекційні технології, технології розвитку аутокомпетентності.</p> <p>СК12. Здатність до розпізнавання ознак конфлікту, до організації взаємодії його учасників з метою продуктивного його розв'язання, володінням широким спектром стратегій поведінки в конфлікті, здатність до емоційної саморегуляції.</p> <p>СК13. Здатність проектувати навчальний процес з урахуванням поставлених цілей; конструювати зміст та процес навчання; здійснювати організацію аудиторних занять та самостійну роботу студентів; володіння методами та прийомами навчання з метою побудови розвивального освітнього простору на заняттях; здатність розвивати у студентів стійкий пізнавальний інтерес до вибраної спеціальності та навчальної дисципліни, що викладається; виявляти особистісні якості, настанови і спрямованість студентів, визначати й враховувати у процесі навчання їх емоційний стан.</p>
--	--

7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p> <p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультаування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p>
--

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).

ПР11. Оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової роботи.

ПР12. Здатність продемонструвати інтегровані знання основ педагогіки і психології вищої школи, методики викладання психології, що є підґрунтям для побудови розвивального освітнього простору на заняттях у ЗВО.

ПР13. Здатність визначати та здійснювати психологічні заходи щодо психодіагностики та прогнозування конфліктів у групах, колективах та організаціях; прогнозувати конфліктний “потенціал” особистості щодо ескалації конфліктів; кваліфікувати конфліктну поведінку людей; визначати можливі конструктивні й деструктивні наслідки професійних деструкцій та деформацій.

ПР14. Здатність будувати (розробляти)різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультаування, психокорекційні технології.

ПР15. Здатність розробляти проекти в системі освіти та в організаціях, створювати завдання, спрямовані на розвиток проектного мислення особистості.

ПР16. Здатність організовувати міжособистісні контакти, здійснювати діагностичну роботу, профілактичні та корекційно-розвивальні програми для дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку.

ПР17. Здатність усвідомлювати логіку та будувати концепцію наукового дослідження.

ПР18. Здатність продемонструвати знання й уміння щодо теоретичного обґрунтування та експериментальної перевірки висунутої ідеї в межах досліджуваної проблеми.

ПР19. Здатність формулювати об’єкт, предмет і завдання науково-практичних досліджень певної проблеми.

ПР20. Наявність знань про зміст, структуру, показники розвитку особистості конкурентоздатного фахівця та засоби становлення особистості конкурентоздатного фахівця.

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Практична психологія» спеціальності 053 «Психологія» проводиться у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр психології, викладач психології у закладах вищої освіти, науковий співробітник (психологія). Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Вимоги до кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв’язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. До захисту допускають кваліфікаційні роботи, які в обов’язковому порядку перевіряються на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути

	розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Рукопис, поданий до захисту, супроводжується відгуком наукового керівника, рецензією.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою. Атестаційний екзамен включає завдання з дисциплін ОНП
VII. Наявність системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
Кадрове забезпечення	Реалізацію програми забезпечують: 2 доктори психол.н., проф., академіки НАПН України, 3 доктори психол.н., проф., 2 доктори пед.н., проф., 1 канд. пед.н., доц., 13 – канд. психол. н., доц., 2 – канд.псих.н., ст.викл. Кадрове забезпечення базується на основоположних принципах провадження освітньої діяльності: - відповідності освіти та/або наукового ступеня науково-педагогічних працівників дисциплінам, які забезпечують реалізацію ОНП; - обов'язковості та періодичності проходження стажування (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних працівників один раз на п'ять років, в т.ч. закордонні; - моніторингу рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників; - забезпечення якості освітньої діяльності та дотримання академічної доброчесності;
Матеріально-технічне забезпечення	Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням приміщень, що створюють умови для набуття студентами компетентностей зі спеціальності 053 «Психологія». - навчальний корпус; - гуртожиток; - тематичні кабінети; - спеціалізовані лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункт харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; На базі лабораторії глибинної психокорекції та лабораторії комп'ютерної психодіагностики наявне наступне матеріально-технічне забезпечення: 13 комп'ютерів на базі Pentium IV, 512 Mb Ram, 120 Gb HDD. Програмне забезпечення Windows XP, Office 2003. Також в наявності 12 диктофонів та 12 аудіогарнітур.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	- офіційний сайт НПУ ім.М.Драгоманова: https://npu.edu.ua/ ; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - віртуальне навчальне середовище Moodle; - корпоративна пошта; - навчальні і робочі плани;

	<ul style="list-style-type: none"> – графіки навчального процесу; – інформаційні пакети навчально-методичних матеріалів дисциплін і програми практики; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, кваліфікаційних робіт; – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети комплексних контрольних робіт; – електронна бібліотека; – - вказівки, презентаційні матеріали щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи. <p>Навчально-методичний посібник: «Професійна підготовка практичного психолога як конкурентоспроможного фахівця: теорія і практика» (за заг. редакцією акад.Бондаря В.І., проф. Митника О.Я.):2015 р.;; навчально-методичні посібники: проф. Митник О.Я., доц. Томаржевська І.В. «Психологічне консультування» (2016 р.), проф. Митник О.Я., доц. Середюк Т.В. «Організація психологічної служби» (2017 р.), доц. Святенко Ю.О. «Тренінг особистісного зростання» (2017 р.), доц. Затворнюк О.М. «Психологія сім'ї» (2018 р.); проф. Приходько Ю.О. «Психологічний словник-довідник: Навчальний посібник, 4-те видання, виправлене і доповнене»(2020 р.), доц. Дубініна К.В. «Вікова психологія: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів» (2017 р.), доц. Євченко І. М. «Проективні методики: з ким? навіщо? як?» (2017 р.), доц. Євченко І. «Історія психології: філософський період» (2018 р.), доц. Кучеренко Є.В. «Експериментальна психологія: пам'ятка на допомогу студентам» (2017 р.), доц. Кучеренко Є.В. «Психосинтез: начало психотерапии» (2017 р.), проф. Яценко Т.С. «Психоаналіз репродукцій художніх творів у підготовці психологів: Навчальний посібник» (2018 р.); методичні розробки: доц. Овдiєнко І. М. «Робочий зошит для самостійної роботи студентів з психофізіології» (2018 р.); доц. Євченко І.М., Маслюк А.М. Історія психології: філософський період. 2-е вид., стереотип (2019) (свідоцтво про реєстрацію авторського права №93259 від 18.10.2019р.)</p> <p>Навчально-методичні посібники для самостійної роботи студентів: проф. Митник О.Я., доц. Середюк Т.В., доц Чистяк О.В. «Організація психологічної служби» (2020 р.), доц Рашковська І.В. «Психологія конфлікту» (2020 р.)</p> <p>«Методичні рекомендації та вимоги до написання і захисту магістерських робіт із психології» (2019 р.). Наскрізна програма практичної підготовки студентів ОС «магістр» (2019 р.).</p>
	9 – Академічна мобільність
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників у вітчизняних ЗВО-партнерах. Всеукраїнське експериментальне дослідження на тему: <i>«Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи»</i> (наказ МОН України №887 від

	08.08.2018 р.), у межах якого студенти проходять науково-дослідницьку практику
Міжнародна кредитна мобільність	Співпраця з Люблінським Католицьким університетом Іоана Павла II, Інститутом психології. Польща
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе навчання за умови попереднього вивчення української мови

Керівник проектної групи з розробки освітньо-наукової програми _____

**Перелік компонент освітньо-наукової програми
та їх логічна послідовність**

Код н/д	Компоненти освітньої програми(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ЗП01	Філософія освіти	3	іспит
ЗП02	Освітня політика та лідерство	3	іспит
ЗП03.	Іноземна мова	3	іспит
ЗП04	Організація наукових досліджень	3	іспит
Цикл професійної підготовки			
ПП01	Методика викладання психології у ЗВО	3	залік
ПП02	Теоретична і прикладна персонологія	3	залік
ПП03	Математичні методи в психології	3	залік
ПП04.	Експериментальні дослідження в галузі психології управління	6	іспит
ПП05.	Психологія професійної кар'єри та іміджу особистості	3	залік
ПП06	Аксіопсихологія	6	іспит
ПП07	Психологічна безпека особистості	6	іспит
ПП08	Психологічні технології забезпечення проєктної діяльності	6	іспит
Науково-дослідницька робота і практика			
ПП01	Науково-дослідницька (стажистська) практика	6	залік
ПП02	Науково-педагогічна (асистентська) практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		57	

3.1 Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (нормативні навчальні дисципліни)

Компоненти освітньої програми (дисципліни), практика, індивідуальні завдання	Програмні компетентності																						
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13
ЗП01			+				+			+	+	+			+		+						+
ЗП02				+				+							+								+
ЗП03			+		+					+	+					+							
ЗП04	+	+	+							+	+	+						+					
ПП01							+	+							+	+			+	+	+	+	+
ПП02	+			+		+										+			+		+		
ПП03		+	+	+							+	+	+								+		
ПП04		+	+	+							+	+	+								+		
ПП05	+								+					+		+		+	+			+	
ПП06	+							+						+				+	+				
ПП07	+				+	+									+	+	+	+	+				
ПП08	+			+				+							+	+	+	+		+	+	+	
П01														+			+				+		
П02							+								+				+				+

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

